

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K

3/4 " . . . . . 10 "

1/2 " . . . . . 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopisane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah če so 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za sliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.60. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v vseh knjigarnah in toh-le tobakarnah; J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koron 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški na Goriščaku; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sarda, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

„Zveza narodnih društev“.

Občni zbor.

Občni zbor »Zveze narodnih društev« se je vršil v nedeljo dopoldne v dvorani hotela pri »zlatem Jelenu«. Zbralo se je okoli 100 delegatov z vseh strani dežele.

Kmalu po 10 uri je otvoril zborovanje predsednik Z. N. D. dr. Dinko Puc, pozdravil presrečno vse došle ter se zahvalil za lepo udeležbo, pozdravil navzočega poslanca A. Gabrščeka ter spregovoril približno tako-le:

Ko smo pred poldrugim letom osnovali v tej dvorani Z. N. D., zbrani v primeroma malem številu, nismo si mogli misliti, da bo v kratkem času iz malega semena vzraslo tako mogočno drevo, nismo mogli upati, da bo iz tako skromnih začetkov nastala tako mogočna narodna organizacija na Goriškem. Vedeli smo sicer, da bomo napredovali, nismo pa domnevali, da bomo napredovali s tako orjaškimi koraki. Bali smo se namreč, da naš klic ne najde pravega odmeva v deželi; nismo se strašili nasprotnikov, o katerih smo vedeli, da jih najdemo na naši poti, nismo se strašili ovir in težav, za katere smo znali, da jih srečamo povsod; pač pa smo se bali malodušnosti, indolence in nedelavnosti v naših vrstah samih. Zakaj ravno pri nas Slovencih imamo v tem oziru bridke skušnje — marsikatera dobra misel, marsikatera sijajna ideja ostala je na papirju mrtva, ker jo je zadušila lastna nevarnost. Toda glej — naša bojazen ni bila upravičena: seme je padlo na rodovitna tla in rodilo stoteri sad. Kamorkoli smo prišli; našli smo narod, hrepeneč po izobrazbi, našli smo ljudstvo, ki nas je sprejelo z odprtimi rokami in odprtim srcem. Spoznali smo, da je ona misel, ki je izražena v pravilih Z. N. D. — ona misel, ki pravi, da moramo hrepeneči po narodni in gospodarski naši osamosvojitvi ter v ta namen pospeševati mej nami izobrazbo — prešla našim ljudem že v meso in kri. Zdobilo je konečno slovensko ljudstvo trdno prepričanje, da se moramo otre-

sti vseli onih spon, katere nas težijo in ovirajo v boju za obstanek, in pred vsem, da se otresemo vseli predsodkov, ki ovirajo naše mišljenje in sploh prosti razvoj našega duha. Začutilo je potrebo po izobrazbi, ki je predpogoj vsakega napredka, bodisi v političnem, narodnem ali gospodarskem oziru; kajti narod brez izobrazbe je mrtev, narod brez izobrazbe nima bodočnosti. Naš narod pa hoče izobrazbe, hoče luči in zato ne umrē. Živel bode čvrst in zdrav in napredoval bo, spoznavajoč polagoma svoje sile, spoznavajoč krasoto in veljavo zemlje, na kateri prebiva, ter spoznavajoč mej boji in trpljenjem ono pot, ki ga bo dovedla do lepih dni, do boljše bodočnosti.

Razcepljene in raztresene so bile prepričane naše moči in sile. Z. N. D. se je posrečilo zbrati jih v organično celoto, združiti vsa izobraževalna središča v mogočno vso deželo obsegajočo organizacijo. Nad 100 društev deluje danes v Zvezi krepko, čvrsto in nevstrašeno za ljudsko prosveto, za narodov napredek. Novo življenje je zaflo po deželi; nastala nam je čela vrsta novih delavcev, ki so se z vneto lotili dela. Z vso ljubeznijo oklenilo se je Zveze ravno naše kmetijsko ljudstvo, kateremu je bila v prvi vrsti namenjena. S ponosom lahko konstatujemo danes, da je najboljši del našega goriškega ljudstva združen v Zvezi v mogočno armado, ki stremi trdno in neomajano za svojim ciljem.

In tako Vas pozdravljam s srcem polnim radosti in veselja, kajti zavest imam, da naš trud ni bil zaman, da je bilo naše delo uspešno. In želeli si morem le jedno: da bi bilo tako tudi v bodoče. Kajti naša naloga je še velika. V vsaki vasi naj bo izobraževalno društvo, vsakdo naj ve, kje najde pouka in pomoči. Možje in žene, fantje in dekleta, staro in mlado mora biti združeno v Zvezi, brez razlike na osebna nasprotja in mržnje. Mi moramo naprej in malenkosti nas ne smejo ovirati; korist organizacije mora spoznati vsakdo, da se je oklene tem tesneje, da najde v njej zaščito in zaslombe. Mi hočemo zavednih in mislečih mož in žena, mi hočemo ljudi, ki

bodo poznali svojo moč, ki bodo ljubili svojo domovino, mi hočemo značajev! Ker le tem potom homo dosegli kdaj, da postane naš rod narodno in gospodarsko neodvisen, z jedno besedo, da postane na svoji zemlji svoj gospod! (Navdušeno odobravanje in ploskanje.)

Na to je poročal Zvezin tajnik Damir Feigel tako-le:

Ko se je vršil ustanovni občni zbor »Zveze narodnih društev na Goriškem« 27. okt. 1907, je bilo v »Zvezi« samo 25 društev, svoje zastopnike je pa poslalo na ustanovni občni zbor 16 Zvezinih društev. Bil je pač skromen začetek. Toda že takrat so bili vsi navzoči prepričani, da ta naša organizacija ne ostane pri svoji skromnosti, da se število njenih članov do prihodnjega občnega zbora podvoji, da zapusti ozke meje začetnega dela v goriški okolici in da raztegne svoje prekoristno delovanje po celi goriški deželi. V svojem prepričanju se nismo motili, te naše nade nas niso varale, nasprotno, uspel mora marsikogar iznenaditi, saj se je v tem času število naših članov društev početrilo, tako da šteje sedaj »Zveza narodnih društev« ravno 101 društvo, ki vsa uspešno delujejo v bratski slogi za izobrazbo našega goriškega ljudstva in posebno naše ukaželjne mladine. V mestu šteje »Zveza« 8 društev, v gor. okolici 32, v ajdovskem okraju 17, na Krasu 10, v hribih 27, v drugih okrajih 7. Od teh je ustanovila »Zveza narodnih društev« na novo 36 društev in pri tem upoštevala posebno narodno izpostavljene kraje, kar dokazujejo društva v Gorici, Ločniku, Krminu in ob naši državni meji. Osem društev se je posrečilo »Zvezi« vzbuditi iz nezdravega spanja in v tem oziru čaka »Zvezo« še mnogo, mnogo dela po naši deželi, kjer je še marsikatero društvo, ki živi le še v društvenem registru na glavarstvu.

Glavni namen »Zveze narodnih društev«, združevati na Goriško-Gradiščanskem obstoječa narodna društva v organično celoto, se je po prvem letu precej posrečil. Sredstva, katerih se je posluževala »Zveza narodnih društev« v dosego svojega namena, so bila različna, posebno

se je morje, nemirno od krutih sunkov vetra, ki so bili po njem, prepregalo s temno modrino; in v poševnem soju prvih žarkov je valilo plamenčke vrhu slednjega vala. Nebo je bilo malodane belo in čisto kakor kristal. Marzilja v ozadju se je videla tako razločno, da si mogel šteti okna na pročeljih hiš, dočim so se na skalah ob zalivu vžigale rožnate, nepopisno nežne barve.

»Majalo naju bo na povratku«, je dejal Frédéric.

»Mogoče«, je odgovoril Micoulin preprosto.

Veslal je molče, ne da bi obrnil glavo. Za hip je mladenič premotril njegov okrogli hrbet in se spomnil Nais; vse, kar je videl od starca, je bil od pripeke opaljeni tilnik in dva konca rdečih ušes, v katerih so viseli zlati uhani. Nato se je sklonil, zanima se za morske globine, ki so bežale pod barko. Voda se je kalila; le velike, polrazločne rastline so plale liki lasie utopljenec. To ga je spravilo v slabo voljo in celo nekoliko v strah.

»Veste kaj, oče Micoulin«, se je oglašil po dolgem molčanju, »ali čutite, kako postaja veter močnejši? Bodite previdni! Saj vam je znano, da plavam kakor svinec.«

pa intenzivno notranje delovanje, centralna knjižnica in predavanja.

Intenzivno notranje delovanje »Zveze narodnih društev« ilustrira najbolj številno pismo, kojih je bilo odposlanih od tajništva 1540 in od predsedništva 152. Glede ustanovitve osrednje knjižnice, se je obrnilo predsedništvo »Zveze narodnih društev« na goriško občinstvo s prošnjo, naj bi darovalo v ta namen knjige, kateri prošnji so se mnogi odzvali, zakar jim bodi izrečena na tem mestu pristrčna zahvala. Mnogo knjig je pa morala »Zveza« sama kupiti. Konečni sklep delovanja osrednje knjižnice je ta: šestim društvom je darovali 179 knjig, 17 društvom se je izposodilo v serijah 337, v prometu je torej 516 knjig, v vezavi pa še knjig za kake tri serije, tako da bo konec prihodnjega tedna v prometu nad 600 knjig. Po došlih nam statistika od raznih društev, katera imajo izposojene naše knjige, je bila povprečno izposojena vsaka knjiga po štirikrat, tako da je bilo v dobi štirih dobrih mesecev prebranih knjig okrog poldruhi tisoč, kar sicer ni mnogo, toda za prvi pričetek dovolj, ker je treba vedno računati z razmerami.

Predavanj je bilo vsega skupaj 88, med temi 29 v Gorici. Povprečno je bilo v Gorici 120 poslušalcev, po deželi po 80. Med 28 predavatelji sta imela največ predavanj g. predsednik dr. Puc (25) in g. dr. Dereani (12).

Veliko važnost je polagala »Zveza narodnih društev« na organizacijo pevskih zborov naših društev. Skoraj vsako naše društvo ima svoj pevski zbor. To petje se pa mora na vsak način povzdigniti, in vpletati je treba sistematični pouk v petju v naša društva. Le po tej poti bo postalo napredovanje v petju vidno in enotno. V ta namen so bili sklicani dne 4. februarja v Gorico »Zvezine« prostore pevovodje z naše dežele na sestanek, kjer je imel »Zvezin« pevovodja predavanje o tej zadevi. Dogovorjen drugi sestanek je moral odpasti dne 18. februarja radi slabega vremena. Takih sestankov ne sme pustiti »Zveza narodnih društev« izpred oči, posebno sedaj, ko je na tem, da dobi velik in

»Da, da, že vem«, je dejal starec s svojim suhim glasom.

In z mehničnimi kretnjami je veslal naprej. Barka je začejala plesati in mali plamenčki na grebenih valov so se izpreminjali v pljuske pen, ki so letele pred vetrom. Frédéric ni hotel pokazati svojega strahu, a potolažen ni bil posebno, in marsikaj bi bil dal, da se spet približa kopni. Postajal je nemiren in vskliknil je:

»Kam vraga ste danes zavlekli svoje koše? ... Ali se peljeva v Alžir?«

Toda oče Micoulin je odgovoril iznova, brez naglice:

»Že prideva do njih.«

Naenkrat je izpustil vesla, vstal v čolnu pokonci in poiskal z očmi na bregu obe točki, ki si jih je zapomnil v ravnanje; in še je moral veslati pet minut, predno je došel med kose plute, ki so kazali mesta košev. Predno je potegnil posode na površino, je obstal še nekaj hipov, obrnjen proti Blancardi. Frédéric je sledil z očmi njegovemu pogledu in razločno zapazil pod smrekami belo liso. Bila je Nais, ki je še vedno slonela na terasi; in bela lisa je bila njena obleka.

»Koliko košev imate?« je vprašal Frédéric.

(Dalje priložnič.)

Nais Micoulin.

Novela.

Francoski spisal EMIL ZOLA.

(Dalje.)

IV.

»Torej ne greste nič več na morje, gospod Frédéric?« je vprašal oče Micoulin nekega večera.

Gospa Rostandova je sedela v senci smrek na terasi, vezla žepen robec, njen sin pa je ležal poleg nje in se zabaval z metanjem kamenčkov.

»Bogme, da ne«, je odgovoril mladenič. »Len postajam.«

»Pa nimate prav«, je menil oskrbnik. Včeraj so bili vsi koši polni rib. Tale čas vjamete, kar vam drago. ... Zabavalo bi vas. Spremite me jutri zjutraj.«

Njegov obraz je bil toli dobrodušen, da je Frédéric, ki je mislil in Nais in ga ni hotel vznevoljiti, naposled dejal:

»Prav, pa pojdem. ... Samo zbuditi me bo treba. Povem vam, da ob petih še spim kakor hlošč.«

Gospa Rostand, nekoliko vznemirjena, je bila nehala vezti.

obsežen arhiv. Sicer je pa že sedaj »Zveza« pridno posejevala svojim društvom razne skladbe, vpoštevala pri tem pevske zборе in jim v marsikateri točki dobro svetovala. Tako se je vršilo v tem času 69 veselic po naši deželi, in skoraj pri vseh teh veseljah je sodelovala »Zveza narodnih društev« bodisi s slavnostnimi govorniki, bodisi z izposojitvijo primernih iger iz svojega arhiva, bodisi z določljivijo veseličnih dni, primernih skladb itd. Skoraj vse veselice so bile uspešne in z njimi so povzdignila naša društva med ostalim občinstvom zanimanje za prepotrebno in prekoristno delovanje za ljudsko izobrazbo na društvenem polju.

Ko se je začel širiti delokrog Z. N. D. vsled množčnega se števila članov-društev, je bilo treba misliti na določitev Zvezinih zastopnikov po raznih sodnih okrajih. Ti-le zastopniki so v marsičem razbremenili centralo, s katero so ostali v stalnem dopisovanju, imeli predavanja, vodili ustanovne občne zборе ter nam šli v vsakem oziru na roko. Delovanje in poslovanje v posameznih društvih so pa olajšale društvene knjige, (tajnikova, blagajnikova knjiga), katere je po nasvetu in po načrtu predsedništva Z. N. D. založila Goriška tiskarna. Teh knjig so se oprijela že mnoga društva, ostalim naj bodo pa na tem mestu priporočena, ker na ta način postane poslovanje v vseh naših društvih enotno, kar bo velike važnosti za Zveznega revizorja.

Od prvega obstanka do sedaj je bilo odborovih sej štiri, razgovorov in sestankov predsedništva in goriških odbornikov pa vse polno. Nekateri stvari se je moralo opustiti, ker so se pojavile v tem času potrebnije zadeve, katerih se ni moglo odlašati. Tako se je moralo opustiti za sedaj društvene znake, kakor tudi določila glede odra, plesišča in razsvetljave.

Tekom prvega leta je pa dobila Z. N. D. svoje prostore v »Društvenem domu« v ulici sv. Ivana. V teh prostorih se vrše manjša predavanja, ima sedež naša osrednja knjižnica in bo tudi šola za pevovodje naših društev.

Pri sklepu sem! Ako ponovim število 1692 oddanih pisem, število 101 naših članov-društev, število 600 izposojenih in darovanih knjig, 88 predavanj, 69 veselic, organizacijo pevskih zborov, sem menda dovolj označil delovanje Z. N. D. v prvem početku, ko se ji je bilo treba boriti z raznimi neprevidljivimi težkočami, pa tudi z nasprotniki. Upati je, da nadaljno marljivo delovanje Z. N. D. odstrani težkoče in zmanjša število nasprotnikov.

K tajnikovemu poročilu je pripomnil predsednik dr. Puc, da centrala ni mogla sprejeti vsega dela nase, ampak iskala je delavce tudi zunaj po deželi. Med gospodi, ki so požrtvovalno podpirali delovanje Zveze, omenja zlasti učitelja R. Orla v Višnjeviku in Fr. Kašca v Tolminu, poslanca Jos. Štrekliča, notarskega kandidata Tomo Šorlija v Ajdovščini ter tehnika Breliha in posestnika Rojca v Cerknem. Izmed 45 knjižnic je pri 25 pomagala Zveza. Zveza šteje 60 pevskih zborov, to je ob enem največja zveza pevskih zborov na Slovenskem. Ali pevovodij manjka, zato pa treba spraviti kurs pevovodij v boljši tok. Zveza je delovala vspešno s Sokolom. Sokol krepi v prvi vrsti fizično moč, Zveza duševno; obe organizaciji pa imate enak cilj. Zveza je šla na roke Sokolu, Sokol zvezi. Treba pritegniti v delokrog vse mladino in zlasti ženstvo. V nekaterih krajih se je to že posrečilo, ali čaka nas še velika naloga. Treba paziti na mladino. Zveza nar. društev ima nalogo, priklopiti jo k narodnemu delu, kakorhitro zapusti šolo. Predavanja so bila, ali bilo jih je premalo. Mnogokrat se ni moglo ustreči zahtevam po predavanjih. Ni zadostno močij na razpolago. Vse delo sloni le na par ljudeh. Upajmo, da bo v bodočnosti bolje. Odstranjena je konkurenca pri veseljah, kar je velikega pomena. Priznavajo korist Zveze v tem pogledu že društva, ki niso učlanjena, ter se obračajo do nje, da se prepreči konkurenca. Poročilo se odobri.

Blagajniško poročilo prečita tajnik Damir Feigel. Iz istega posnemamo, da se je izdalo jako mnogo za Zvezina društva sama. Vedelo se je naprej, da se bo rabilo mnogo sredstev že takoj v pričetku. Stori se je kar mogoče. Gotovo je, da

so troški v prvem letu večji kot bodo v naslednjih, ali mnogo se ne bodo manjšali, zlasti ker rastejo potrebe. Vsa društva, ki plačujejo članarino, dobe vse to stotero povrnjeno. Sedaj je šele začetek. Prepričani smo, da pride vse v pravi tir tako, da bo naša organizacija močna in Zveza krepko podprta. Izreče se zahvala podpornikom. — Poročilo se sprejme na znanje.

Pri točki: volitve se oglasi prvaški župan Furlani ter omenja zasluge predsednikov za Z. N. D. Zborovalci aplavdirajo in izvolijo z vsklikom g. dr. Puc za zopet predsednikom Z. N. D. Dr. Puc se zahvali. Posl. Gabršček spregovori par lepih besed na naslov novega odbora. V odbor so bili izvoljeni z vsklikom: Fr. Kocjančič iz Podgore, Damir Feigel, cand. iur. v Gorici, J. Kazmin iz Št. Andreža, Blažica iz Št. Petra, Klanjšček iz Pevme, Orel, učitelj iz Višnjevika, Jos. Štreklič, dež. poslanec v Komnu, Tomo Šorli, not. kan. v Ajdovščini in Fr. Kašca, naduč. v Tolminu. Pregledniki so: Fr. Rakušček, nadučitelj pri Sv. Luciji, dr. Podgornik in J. Fabčič v Gorici.

Dr. Puc se zahvali za izkazano zaupanje ter obljublja delo, računa pa na pomoč, rekoč: z Vami vse, brez Vas pa ni uspeha.

Pri točki slučajnosti utemeljuje podpredsednik Kocjančič svoj predlog, da naj bi se vršili občni zbori vsako leto drugje, eno leto v enem, drugo v drugem kraju. Govorili so k predlogu Brajnik iz Št. Andreža, Mužina z Brjij, Mikulin iz Biljane, Furlani iz Prvačine. Slišali so se glasovi za in proti, sprejet je bil Gabrščekov posredovalni predlog, da se da odboru v odločitev, da priredi, če kaže in bo mogoče, občni zbor kje na deželi; vezan pa ni v to. Gabršček omenja, da je razvidno iz poročila, koliko troškov in preglavice delajo plesišča, berjarji ter omenja slučaj, ko je bilo treba plačati za dva berjarja 700 K. Odbor naj poskrbi, da se bodo berjarji posojali. Glede plesa omenja, da ga mi ne odpravimo, ali mladina naj se veseli pod nadzorstvom. Dr. Puc omeni, da nasprotniki trde, da Z. N. D. ni za nič drugega kot za ples. Ali res je, da ravno Zveza narodnih društev je spravila ples v red. Fantje ne zapijejo denarja, ampak ga porabijo za harmonij, za knjižnico, sploh v koristne svrhe. Glede berjarjev je stopil odbor lani v zvezo s slov. obrtniki, ali pogajanja so se razbila; novi odbor pa stori kar mogoče. Peric iz Bilj zahteva, da bi se ukrenilo tudi kaj glede razsvetljave. Dr. Puc pojasni, da se je odbor že pogajal, novi uredi tudi to reč, če le mogoče. Brajnik iz Št. Andreža priporoča, naj društva ignorirajo napade nasprotnikov v listih. Dr. Puc meni, da je to prav, ali vselej ni mogoče; včasih je potreba reagirati. Nasprotnikov bomo imeli vedno, toda mi korakajmo naprej in naj nas ne straši, ako kak pes laja ob cesti.

Dr. Puc končno zahvali zborovalce za obilo vdeležbo ter pozivlja na delo, ki more roditi obilen sad, ako se ga vsj lotijo. Če že mi ne bomo vživali sadov, jih bodo pa naši otroci. Skonča z lepimi besedami: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud nam nebo blagoslovi. Živalno odobranje.

Tako se je izvršil letošnji občni zbor Z. N. D., ki je postala močna kulturna organizacija, katero čaka še obilo prosvetnega dela. Kaže se, da in pravi poti ter da bo ob splošnem navdušenju za Z. N. D. žela še mnogo uspehov v korist goriških Slovencev.

Društva, ki še niste v Zvezi, pristopite!

Veselica.

Popoldne se je vršila veselica pri zlatem jelenu. Obisk je bil dovoljen, dasi bi bil še mnogo večji, ako bi mrzlo vreme ne držalo ljudij doma. Vojaška godba je svirala lepe slovanske komade, peli pa so: moški zbor Pevskega in glasbenega društva v Gorici, in sicer »Hercegovsko« in »Pomlad in jesen«, bralno in pevsko društvo iz Št. Andreža je zapelo Komelovo »Zvezno«, pevsko in izobraževalno društvo »Prešeren« iz Št. Petra je zapelo Nedvedovo: »Prešernu«, skupno pa pod vodstvom Komela in s spremljevanjem

orkestra so zapela ta tri društva »Frankopanko«. Pevci so želi za lepo petje mnogo pohvale. — Na vrtu je bilo živahno. Paviljon, ki so ga priredile narodne goriške dame v korist Z. N. D., je imel dokaj privlačne sile. Tam je bil bufet, kavarna, vinarna. V paviljonu so delovale dame: Gabrščekova, dr. Pucova, dr. Piklova g.čna Draščekova, jako živahna je bila prodaja razglednic, kolekov in cvetic v korist družbe sv. C. in M. Prodajale so g.čne Bajtova, Kranjčeva, Mozetičeva, Vilharjeva, gospi Bisailova, Mušičeva (če smo katero prezrli, naj oprostite!) Vladala je prav animirana zabava in tekli so veseli pogovori. Proti noči so zunanji udeležniki odšli vsak na svoj kraj, v veliki dvorani pa se je razvil ples.

Lep dan je bil. Vsakemu udeležniku ostane v najboljšem spominu.

DOPISI.

Iz Gorice. (Čitalniška polemika). Izbruh besnosti so zopet pričeli v tetki »Gorici«. Človeku, ki čita njihovo steklo zaganjanje sedaj v eno, sedaj v drugo stran, se zdi, da ima pred seboj kužeta, ki hoče z zadnjimi močmi obgrizti vse, kar mu pride pod zob. V zadnjem času si je poleg obsovražene Gabrščekove osebe izbrala tetka »Gorica« kot cilj svoje revolvervske žurnalistike še ubogo goriško »Čitalnico« in njenega g. predsednika, ki prazaprav sama ne vesta, kako prideta do te dvomljive časti.

Zaman iščemo v predolgih člankih »Gorice« le trohico stvarnosti. Ni je, pa je ni. Pisec govorič nekaj o naskokih »liberalne garde« in ne pove, da bi bili klerikalci prav radi obdržali »Čitalnico« v rokah, — če bi jo bili mogli; govori o krasnih prireditvah, a ne pove, kako si on to misli, da bi Čitalnica konkurirala s predstavami slov. gledališča in s koncerti pevskega društva; mislite, gospodje, da Čitalnica zato ne priredi ničesar, ker Vas ni več blizu? Radovedni smo le, kako veselic bi priredila kaka klerikalna »Čitalnica«, če bi jej ne pomagali »liberalci« in pa oni še sedanji člani »Čitalnice«, ki se jih ne more prištevat formelno k nobeni stranki. Haha, to bi bil prizor za bogove! Prazna dvorana, le tu pa tam nekaj sterilnih parčkov, ki se gibajo v negotovih korakih že zdavnaj pozabljenega valčka ali pa poskočnega hopserja! Juhu!

Sicer pa, gg. okrog revolvervske »Gorice«! Vprašajte vendar one gg. Čitalniške člane, ki se jih nikakor ne more prištevati »liberalcem«, ali si ti gospodje kaj žele priti izpod »Gabrščekovega terorizma in absolutizma« pod nekdanjo streho?

Ubogi gospod predsednik »Čitalnice«! Naše sožalje! »Gorica« mu je nastavila svoj revolver na prsa. Pa se naj brani, če se more! Da ste tak neznačajnejš, tega si pa nismo mislili; ti salamenska »Gorica« ti, kaj vse stakne! Takrat, ko je Vaš g. zet prestopal iz klerikalne v liberalno službo, takrat ste presedlali. Gospodje okrog »Gorice«: Wie der Schelm ist itd.! Pri Vas to najbolje vidimo. No, g. predsednik je že zadnjič izjavil koncem svoje polemike, da takim nizkotnim napadom ne odgovarja več. Lahko je torej »Gorici« gobezdati. Steklega psa se bojimo, a spoštovanja ne moremo imeti pred njim, tako tudi ne pred mazači okrog klerikalnega »revolverblatta«. To ima g. predsednik za zahvalo, da je pred leti klerikalno tiskarno rešil poloma, ko je klerikalna nemarnost in nesposobnost v tiskarni dogospodarila; te napade je g. predsedniku donesla njegova možatost, ker si ni nikdar slepo uklanjal vsemu, kar poreko voditelji, marveč ker si je povsod pridržal lastno sodbo in se vedno ravnal po svojem prepričanju. Da, če bi klerikalne ničle imele med seboj le enega Č., bi ga kovali v zvezde, tako pa lajajo v njega, ker vedo, da jim ni enak. In na tem g. Č. lahko le čestitamo.

Vedeli smo, da so klerikalci vitezi zelo žalostne postave, da so pa tako majhni, kakor so se pokazali v tej polemiki, tega si nismo mislili; to je celo nam novo, ko smo že vajeni takih brezobraznostij; klerikalna namiguša si celo upa sumničiti na tak način, kakor v stavku o Čjevem »narodu«... Ali tiči za tem morda kaka stara maščevalnost slavnega dopisnika »Gorice«? Bilo bi zelo interesantno, posvetiti v kakšne stare kote sedanjih »Go-

ričinih« pristašev, nekdanjih »Mladostlovev«....

Kar se tiče g.a M. in njegove »možatosti«, je seveda umevno, da ga skuša »Gorica« braniti, če drugače ne, pa s tem, da enostavno — zanikava in proglašajo zadevne navedbe za »race«. Taki izgovori so poceni, pet krav za groš. Kar se tiče klanjanja M.ovega tilnika pred G. ovim »pasjim bičem« in njegovih poskusov, kako bi prišel v milost pri »Pevskem društvu«, bo morda g. dr. T. vedel, kako je g. Č. pri njem posredoval, za g. M., seveda brez uspeha. G. dr. T. gu. Č. to prav lahko potrdi, kajti če kdo, bo g. dr. T. moral priznati vedno nepristranost ga. Č. Sicer se je pa g. M. ponujal tudi drugim za pevovodjo, ne samo »Pevskemu društvu«; tako je napravil oferto »mladini«, ki je tiste čase (1907/08) plesala v Čitalnici; pa ga tudi mladina ni marala, imela je predober nos.

G. Č. in gg. članom »Čitalnice« svetujemo, naj si ne puste kaliti nočnega spanca radi »Goričinih« revolverad; kadar ste jim bili dobri, so se Vam klanjali, kadar Vas pa ne rabijo več, in če se jim slepo ne pokorite, lop po Vas! To je stara in lepa navada črnuhov. Za vse to imamo dokaze, nimate jih pa Vi za svojo trditve, da je g. Č. sam nekemu zatrjeval, da je »bil vedno klerikalec«. Tudi to je vzeto le iz Liguorijeve morale; k Vam bi moral iti Machiavelli v šolo. V sumničenju so pa tudi to pot klerikalci prekosili sami sebe. Blagrujemo samo Vas, g. predsednik Č., da Vam na te izbruhe besnosti in zavisti ni treba reagirati; Vi lahko lepo tilho sedite v zatišju, mi smo tem vednim nesramnostim izpostavljeni, in kakor kaže zadnji čas, teh nesramnosti tako dolgo ne bo konca, dokler teh stekličev ne pošljemo kam, kjer se jim bo temeljito puščalo.

Iz komenskega okraja.

Iz Kostanjevice. — Tukajšnja šolska mladina je priredila s svojim učiteljskim dne 4. maja t. l. majniški izlet na lov hroščev, katerih je nabrala 60 litrov. Slavno županstvo je isti dan darovalo otrokom za njih trud 14 K, kruha in vina pri g. podžupanu Fr. Trampužu iz Kostanjevice h. št. 34, za kar izreka podpisano šolsko vodstvo v imenu šolske mladine tem potom najiskrenejšo zahvalo! — Šolsko vodstvo v Kostanjevici: voditelj: Anton Fakin.

Rogaški „Styria vrelac“

zdravilna voda proti

želodčnim oteklinam in krču, Zdravilno
Brigt-ovem vnetju obisti, priporočano!
katarju v glju in vratu;
proti želodčnemu in črevesnemu katarju,
izvrstni boleznim v mehurju zapečenosti,
uspehi! boleznim na jetrih.

Zaloga pri flm. Jeretiču in fl. Seppenhoflerju v Gorici.

Domače vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so nabrale kandidatizne na izletu v Tolmin-Sv. Lucija K 1250. —

Za telovadno orodje »Črniškega Sokola« je nabral Miroslav Leban K 180*20, katere so darovali sledeči gospodje: po K 10: dr. Levpušček in dr. Drag. Treo. — Po K 5: Pečenko Anton, prof. Seidl, Bisail Avrelj, dr. Puc, dr. Dereani, dr. Sket, M. Poveraj, D. Gilčvert, Zajec Alojzij. — Po K 4: Kerševani & Čuk, Franc Oberdank. — Po K 2-70: Omižje Komel, Ajševica. — Po K 2: Franc Ravnikar, J. Mušič, Koritnik, Ivan Glešič, Černetič, Janko Kerševani, Črnič, Ivan Koron, Batuja, Ivan Rijavic, Črnič, Cabarija Ivan. — Po K 1-80: Toroš Josip. — Po K 1: Trebše, Bregant, Zirmann Alojzij, Roman Josip, P. Detiček, Ivan Kavčič, A. Slamič, Batjel, Strassoldo, Kezman, Boštjančič, Črniko, Podgornik, prof. Mastnak, prof. Povšič, Batistič, F. Drašček, Lenard, Pavliček, Anton Cigoj, Cigoj Karol, Črnigoj, Hebat, dr. Faganelj, Pečenko Josip, Bajec, Jakše, Janovský, Levpušček, Šuligoj, Zgonik, Logar, Podgornik Ivan, Selo, Jamšek, Furlani Franc, Cigoj Josip, Črnič, dr. Franko, 2. N. N. Nekdo. — Po 80 vin: Koršič Mirko, N. N., Kraševac Ciril. — N. N. 50 vin., Nekdo 30 vin., 3 N. N. po 20 vin., Semolč 20 vin. — Med Črniškimi telovadci K 31. — Društvo izreka vsem cenjenim darovalcem najsrčnejšo zahvalo! Bog živi posnemovalce!

od okr. ... je pa ... doje v ...
Iz ...
rični ...
hoda ...
mestniški ...
ročju ...
ljen c. ...
Nati ...
čič v ...
nikom.
Ull ...
rojona ...
1000 ...
Kroat ...
je prišlo ...
stvo ve ...
množino ...
pride ob ...
stvo, ki ...
bilic. do ...
Goriško ...
Nakup ...
in Dal ...
valstvo ...
simo t ...
moč Kr ...
bilic.
lazičl ...
Inglit ...
uradni ...
zasluga ...
uslužbe ...
— Ali ...
ustavilo ...
med Slo ...
in ...
grde ...
zadnje ...
znane ...
minsk ...
solski ...
rake ...
takin ...
stanu ...
zarja, ...
pregre ...
na vel ...
našal ...
duhov ...
stiralo ...
povra ...
moralo ...
reku, ...
Terski ...
merit ...
veliko ...
dozine ...
delan ...
vojas ...
pogle ...
vredn ...
Mati ...
tičarje ...
Kra ...
ljanski ...
rovski ...
svoji ...
in nja ...
cijalno ...
branil ...
ob tel ...
mize ...
katoli ...
nekak ...
strak ...
mo ...
nad d ...
volite ...
dosti ...
leti n ...
letal ...
sklav ...
sko dr ...
delar ...
podpo ...
sme ...
tu; ...
jem ...
je gr ...
med ...
nauk ...
gospo ...
čejo ...
no na

predsedniku „Zveze narodnih društev, g. dr. Pucu, ki nam je dovolil, da je odbor ženske podružnice smel postaviti svoj paviljon. Bog plati tudi vsem drugim blagim darovalcem. — Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Gorici.

Stekli psi. — Neki pes je ugriznil dva psa g. Madejskega na Solkanski cesti potem je tekel naprej proti Solkanu, Pršla sta hitro goriski mestni živinozdravnik ter okrajni živinozdravnik, oba psa so hitro ubili. Poroča se, da je neki sumljiv pes že v soboto pri tekel baje s Krasa, da je v Prvačini baje ugriznil nekega otroka in psa, baje tudi v Št. Petru, pripovedujejo tudi, da je prišel do psov na vrhgi, jih oklal pa stekel. — Steklega psa je ustrelil orožnik stražmešter Ventin blizu Soškega mosta ob železnici.

Kolesarsko društvo „Soča“ v Kojskem je imelo 1. občni zbor dne 9. t. m. Predsednikom je bil izvoljen g. F. Pahor; v odbor sledeti gosposde: F. Batelj, A. Mavrič, A. Korsič, P. Primožič, J. Paljavec, J. Vuga, A. Vuga, J. Korsič, F. Lutman. — Društvo ima že 38 članov. Društvo si nabavi tudi obleke in čepice. Obleke napravi g. Mavrič, krojač v Kojskem. —

Izpred sodnije. — Radi krivega pričevanja pred sodnijo je bila obsojena Marija Stipančič na 2 meseca zapora. — Ker je kričal proti Avstriji, je bil obsojen Anton Beltram iz Benečije na 7 dni zapora z jednim postom. — Radi poskušene protinavnosti je bil obsojen 25 letni J. Cetul iz Strasolda na 5 mesecev težke ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

Važno. — Opozarjamo na današnji oglas tvrdke Samuel Heckscher senr. v Hamburgu.

Zveza narodnih društev.

Javno zahvalo izreka „Zveza narodnih društev“ vsem onim, ki so pripomogli na kateri koli način, da se je veselica v nedeljo popoldne tako lepo in dobro izvršila, posebno pa narodnim damam iz paviljona: g. Ivanki Gubrščekovi, dr. Pucovi, dr. Pikelovi in gđ. Karolini Draščekovi, nadalje vsem sodelujočim društvom iz mesta in iz okolice, vsem cenj. darovalcem butelk iz mesta in iz okolice, vsem onim, ki so preplačali vstopnino i. t. d. Vsem torej najpristrčnejša zahvala!

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

„Trgovsko-obrtno-društvo za Goriško“ tem potom uljudno opozarja gg. interese, kateri so dobili okolišnico z dne 7. t. m., da bi se v kolikor možno večjem številu odzvali povabilu na sestanek dne 13. t. m. Važnost zadeve zahteva najširšega zanimanja, ker le v samoosvoji tudi na gospodarskem polju leži naša boljša bodočnost.

Volitve za deželno mesto za poznjsko zavarovanje privatnih uslužbencev v Trstu se vrše v nedeljo dne 16. maja t. l. Volijo službodajalci in službojemalci. Gospodarji, ki imajo penzijskemu zavarovanju podvržene uslužbence, so glasovnice za se in za uslužbence že prejeli. —

Kranjsko vino v Pragi. — Prva vipavska vinarska zadruga je ustanovila v Pragi že zalogo svojih vin in v kratkem otvori tam svojo lastno vinarno v sloveči starodavni patricijski hiši »u Vejvodu« (pri vojvodi). Da se češko občinstvo, zlasti pa vinski trgovci, vinarnarji in gostilničarji še bolj seznanijo s kranjskimi vini, priredi novomeška podružnica kmetijske družbe kranjske v Pragi od 29. t. m. do 6. junija deželno razstavo kranjskih vin s pokuševanjem istih. Te razstave se udeležijo: kakih 25 najboljših vinskih producentov in zadrug, ki razstavijo 30 do 40 vrst vina.

Otvoritev postajališča „Zazid“. — Dne 15. maja t. l. se otvori na progi Divača-Pulj med postajama Podgorje in Rakitovič v km 25⁷; postajališče Zazid za osebni in prtljažni promet.

Vpeljava telefonične službe na c. kr. poštnem in brzojavnem uradu Ronki. — Dne 1. majnika je bila predana javnemu prometu postranska centrala. Ronki s 5 priklopljenimi naročniškimi postajami, katera pripada krajevnemu telefonskemu omrežju Tržič na Primorskem.

V Krepljah na Krasu se je ustanovilo »Gospodar. društvo« z namenom pospeševanja umetnega gnojenja travnikov in polja ter preskrbljevanja vseh kmetijskih

potrebščin svojim idom. Ud postane lahko vsak, ki pri društvu kaj narodi je obenem okoriščen z vsemi morebitnimi podporami, ki bi jih dobilo društvo od ene ali druge strani. Prijavilo se je že precejšnje število udov; ko potrji vlada pravila, prične se delovanje. V osnovalni odbor, ki postane pravomočen za dobo treh let, ko zadobijo pravila zakonito potrjenje, so izvoljeni: Predsednik Fran Tavčar; podpredsednika Alojzij Brandula in Anton Pečan; Franc in Avgustin Orel tajnika; odborniki Andrej Tavčar iz Krepljen, Viktor Širca iz Godenji, Ivan Ravbar v Nogelskem dolu in Ivan Ravbar iz Dutovelj. V društveno nadzorstvo in za pregledovanje računov so izvoljeni Josip in Anton Tavčar iz Krepljen ter Anton Ženc iz Cola, občine Veliki Repen.

Razne vesti.

Deželnozbornsko volitvo na Štajerskem. — V soboto že smo sporočili, da sta v splošni kuriji zmagala dva klerikalna kandidata: dr. Korosec in Pišek. Slednjemu je stal nasproti napredni kandidat učitelj Brinar, ki je dobil 1777 glasov. Pišek pa 6061; izvoljeni so 4 soc. demokrati, eden je v ožji volitvi, 3 kršč. socialci, nemški nacionalci so čudovito nazadovali. Napredni Slovenci bodo glasovali pri ožji volitvi v skupini spodnjestajerskih mest za soc. demokrata.

Proračunski odsek ima ta teden vsak dan seje. Pričakuje se pri poglavju o poštah velike debate. Čehi se gotovo upro germanizatoričnemu postopanju ministra Weisskirchnerja, pa tudi o poštah razmerah po Slovenskem, na drž. železnici, se da marsikaj reči!

Ogrska kriza. — Na Ogrskem je nastala ministerska kriza. Cesar se mudi v Budimpešti ter zaslusuje razne državnike. Ogrci niso nikoli zadovoljni. Hočejo samostojno ogrsko banko, hočejo pa opet nacionalnih koncesij v armadi. Cesar se protivi, hoče pa, da se izvede volilna reforma ter dovolijo rekruti brez koncesij. Sedanja vlada pravi, da tega ne more storiti. Iste se torej novo vlado, novo večino. Večino pa tvorijo Košutovci, zato so poklicani sestaviti vlado, morali pa bi sprejeti omenjene pogoje. Skupina v neodvisni stranki zahteva, da bo nova vlada sestavljena le iz pristavov te stranke. Vlada odide, ne da bi kaj opravil. Košutovci hujskajo po deželi.

Kje je Hrvaška? — To, kar se godi sedaj v Hrvaški, presega že vse meje. Policijski načelnik, oziroma vladni komisar za mesto Karlovac je prepovedal mestnemu zdravniku dr. Haslingerju, ki je bil izvoljen predsednikom pevskega društva »Zora«, da ne sme vsprejeti omenjenega mesta. Mestnemu senatorju dr. Šakolu je naročil, da ne sme biti tajnik »Sokola«, a mestnim uradnikom je naročil pod prettno disciplinarne kazni, da mu morajo naznani ako so v odboru kaknega društva. Ob enem da morajo naprositi pismenim potom za dovoljenje, da smejo obdržati še nadalje svoje časti v društvih ter v bodoče vsprejemati nove take časti.

Dr. Frank kliče na pomoč dr. Šustersiča! — Dr. Frank, vodja „čiste stranke prava“, je v silnih skrbeh radi dr. Masarykovega nujnega predloga o zagrebškem „veleizdajniškem procesu“. Da bi neujubi mu Masarykov predlog prepričal, se je obrnil, kakor je znano naravnost na predsednika poslanske zbornice dr. Pattajja ter ga prosil, naj ne pripusti razprave o dr. Masarykovem predlogu. Ta njegova prošnja ni imela uspeha. Zato se je sedaj dr. Frank obrnil, kakor poroča »Obzorje«, na dr. Šustersiča, da naj bi on v imenu Frankove stranke nastopil v parlamentu proti Masarykovemu predlogu. Dr. Šustersič — zastopnik Frankove stranke, lepa družba! Radovedni smo, če bo dr. Šustersič voljan podpirati Frankovo antipatriotsko stremljenja tako, kakor njegovo glasilo »Slovenec«!

Na Turškem. — Abdul Hamida stražijo ostreje nego doslej. Denarja Abdul Hamida in njegovih otrok, naloženega v raznih bankah, ne bo moglo dvigniti prej nego sklepa o tem zbornica. — Ceremonija opasanja meca novega sultana se je izvršila sijajno.

Nemci se udeležijo volitev za mestni svet tržaški. Kakor doznajemo, mislijo postaviti tržaški Nemci pri prihodnjih volitvah za mestni svet svoje številne kandida-te. —

Nemški cesar v Pulju. — Na povratku iz Krfa dospe nemški cesar Viljem s cesarico Viktorije v Pulj dne 13. t. m. Tam se vstavi le par ur ter odpelje na Dunaj s posebnim vlakom. —

Previden samomorilni kandidat. — Trgovski potnik Karol Kinyi z Ogrskega je kričal na Arzenalski cesti v Pulju, da se hoče usmrtiti in pri tem je mahal z revolverjem po zraku. Videla ga je policija in prijela. Povedal je, da je sklenil umreti, ker se mu slabo godi in ni kupčije. Da bi dobil pogum, je spil pol litra ruma, toda to ga je spravilo le do kričanja ter rešilo smrti, namesto da bi ga bilo dovedlo do strela.

Vseslovenska časnikarska zveza bo imela 15. t. m. v Pragi svoj ustanovni občni zbor.

Akad.-lehn. društvo „Triglav“ v Gradcu bo imelo svoj II. redni občni zbor dne 12. t. m. 1909 ob 8. uri zvečer v prostorih društva z običajnim vsporedom. — Slovanski gostje dobrodošli!

Zrtov turistične. — Mlad študent eksportne akademije, Viktor Stočinski, je napravil izlet na Schneeberg s svojim prijateljem. Zasačil ju je snežni vihar, kateremu je Stočinski podlegel in zmrznil, med tem ko je prišel njegov prijatelj še o pravem času do neke kolibe, v kate se je rešil pred mrazom.

Župan proti svojji volji. — V Flaas-u, vasi pri Bolcanu, je bil izvoljen Karol Lun županom. Zelo so se čudili na glavarstvu, ko je došla uloga novo izvoljenega župana, v kateri se ta pritožuje proti izvolitvi češ, da so ga kmetje nalašč izvolili za župana, ker so jezni nanj. Volili so ga pa zato, ker ne zna ne pisati, ne brati. In res mu je ulogo spisal občinski tajnik, s tremi križci se je pa župan podpisal.

Kronanje bolgarskega kralja. — Slavnosti ob priliki kronanja bolgarskega kralja se bodo vršile komaj v jeseni. Prej obišče kralj vse evropske vladarje, da jih povabi na svoje kronanje.

Rezidenca saharkega kralja zgorala. — Pri Rheimsu je imel saharški kralj Lebaudy svoja posestva, ktera so pa že več let neobdelana, kakor je tudi veliko poslopje, kjer je svoj čas kraljeval Lebaudy, popolnoma zapuščeno. To poslopje je zgorelo do tal, menda je provzročil požar kak potepuh.

Ljubljnska drama dveh otrok. — V bližnjem gozdu pri Lipskem so dobili 17-letnega mladeniča in 13-letno deklico v nezavesti; zraven nju je bil listek, ki je pravil, da gresta prostovoljno v smrt, ker se ljubita. Zastupila sta se. Deček je že umrl, deklica se pa bori s smrtjo.

Španski poslanik na dunajskem dvoru dr. Inlio de Arellano y Arospeide, marqués viudo de Casa-Calvo je hipoma umrl v Madridu, ko se je hotel vrniti zopet v svojo službo na Dunaju.

Obravnava proti češkim narodnim socialistom. — Kakor poroča korespondenca „Centrum“, je preiskava proti pristašem češke narodno-socialne stranke radi protimilitaristične propagande zaključena tako, da se bo vršila obravnava že začetkom junija. Samo na Češkem je obdolženih okoli 500 oseb. Na Moravskem preiskava še teče.

Klanje Armencev v Adani. — Armenski odbor v Ženevi je izdal sledeči proglas: V seji turške zbornice od 1. maja je obdolžila turška vlada — opiraje se na lažljivo poročilo adanskega vailija, ki je klanje organiziral — Armence, da so oni provzročili nemire in izvršili prva napad. Protestujemo energično proti tem nekvificiranim obdolžitvam, ki imajo samo namen prikriti prave hudodelece, po metodi, ki se je tako priljubila hamidovemu sistemu. To je izzivanje in razžaljenje za izmučeno armensko prebivalstvo. Zadnja klanja so začela dan po umoru v Carigradu, pod sokrivdo lokalnih oblasti o sodelovanju reakcionarnih čet. Iznenađeni kakor vedno, so se Armenci branili dva dni. A bilo je nemogoče se dalje upirati združenim močem vlade, čet in krvoželjne družali.

V nedeljo je bilo kljubu nasprotnim zagotovilom iz uradnih virov položaj v Armeniji poln nevarnosti. V armenskih pokrajinah je izročena uprava kreaturam starega režima. Obračamo se na javno mnenje civilizovanega sveta z nujno prošnjo, zabraniti grozno nesrečo. —

Knjižico Andrej baron Čehovin, slavni junak avstrijski, katero je izdala svoječasno družba sv. Cirila in Metoda, je nakupilo naučno ministrstvo, da jo razdele slovenskim šolskim knjižnicam na Kranjskem.

Proda se iz proste roke lepo posestvo z restavracijo,

velikim zatajenim sečnatim vrtom; na novo urejenim pokritim zidanim kegljiščem za letno in zimsko sezono, objednem pripravno za letovišče. V hiši je tudi velika klet, pripravna za vinsko trgovino.

Kupci naj si ogledajo pri gosp. **Andrej Kalan, restavracija Vincarje, Škofja Loka.**

Največji dobitki	Naznanilo	Za dobitke
Mark 600.000	sreče.	jamči država
Vabilo k udeležbi dobitnih šans		
pri denarni loteriji, za katero jamči država Hamburg in pri kateri je		
9 milijonov 841.475 Mark dobitkov.		
Glavni dobitki te prekristne denarne loterije so sledeči: Največji dobitek je v srečnem slučaju 600.000 Mark		
oziroma:	glavni dobitki po:	
Mark 560.000	Mark 300.000	
» 550.000	» 200.000	
» 540.000	» 100.000	
» 530.000	» 60.000	
» 520.000	» 50.000	
» 515.000	» 45.000	
» 510.000	» 40.000	
» 305.000	» 30.000	
» 303.000	» 20.000	
» 302.000	» 15.000	
	» 10.000	

i. t. d.
V celem obsega loterija, katera je v 7 razredov razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora z gotovostjo zadeti približno polovica vseh srečk.
Dobitki se višajo z vsakim razredom, in sicer znaša največji dobitek I. razreda 50.000 Mark ter 7. na 600.000 M.

Cene srečkam I. razreda so sledeče:

Cela srečka	Pol srečka	Četrť srečka
M. 6 ali K 7	M 3 ali 3:50 K	M 1:50 ali 1:75 K

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpošiljam na zahtevo zastojni in poštnine prosto. Vsak vdeleženec loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral se-le zahtevati.

Dobitki se izplačajo takoj.
Oglasiti se je torej v svrhu naročit predstojčega srečkanja takoj, ali pa vsaj do **21. maja**
na naslov:
Samuel Heckscher senr.
Bankgeschäft v HAMBURGU 36.
Izrežite!
Naročilnica za g. Samuel Heckscher-ja, senr.
Bankgeschäft, Hamburg 36.

Pošljite mi { celo srečko za M 6 — (K 7 —)
pol » » » 3 — (K 3:50)
četrť » » » 1:50 (K 1:75)
Moj naslov _____
Denar pošiljam v pismu po nakaznici kar ne velja pročitajte!
pošljite po povzetju

Udlikovana pekarija in sladčičarna Karol Draščik v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.
Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

SUKNA

in modno blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian tvornica za suknjo
v Humpolcu na Češkem
Tvorniške cene. Vzorci franko.

Giov. Rubbia

založa svetilk in trgovina s steklom in porcelanom

se je preselila

na Travnik (Piazza Grande) št. 17. v lastno hišo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.
Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.
Stanje 31. dec. 1907.: Zadrugnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. Posojila: 1.699.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328-—

Phonola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak tudi oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrali kakoršenkoli komad prav izvrstno.

Dolžni aparat je na ogled in tankaj daje tudi potrebna pojasnila za stopnik in zagatatelj.

Rajmund Kren

Gorica, Via Teatro.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!
Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,
na novo otvorjena velika manufakturna trgovina
Franc Souvan sin.
v stari Souvanovi hiši na Mostnem trgu šte. 22
v Ljubljani.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)
kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slegov za vsak stan, priprostega in najfinejšega izdelka.
Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica za tapecirano pohištvo.
Gene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, poudbe na sipe in platno, ogledala, zima in platno.